

بررسی انواع کاتالیزرهای اسیدی جامد بعنوان جایگزین اسید مایع در فرآیند آلکیلاسیون ایزوپوتان / بوتن

محمد موسوی مدنی^۱، حسین آتشی^۲

دانشگاه سیستان و بلوچستان، دانشکده فنی، گروه مهندسی شیمی

Seyyed30@pgs.usb.ac.ir

چکیده

استفاده از کاتالیست‌های اسیدی جامد می‌تواند مشکلات زیست محیطی، هزینه‌های عملیاتی و ایمنی ناشی از تولید آلکیلات با اسید مایع را برطرف کند. در این مقاله مروری بر انواع کاتالیست‌های اسیدی جامد برای آلکیلاسیون ایزوپوتان / بوتن، مزیت و معایب هر کدام، مکانیزم واکنش آلکیلاسیون بر روی کاتالیست اسیدی جامد، توزیع محصولات بدست آمده از تبدیل ایزوپوتان و بوتن‌ها و چگونگی غیرفعال شدن کاتالیست‌ها انجام پذیرفته است. با بررسی مکانیزم واکنش میتوان دریافت که انتقال هیدرید از مولکول ایزوپوتان، مهم ترین مرحله واکنش محسوب می‌شود و با تحقق این مرحله است که چرخه فرآیند آلکیلاسیون ادامه یافته و هیدروکربن‌های اشباع به عنوان محصول فرآیند شکلی گیرد. دلیل اصلی غیرفعال شدن کاتالیست جامد آلکیلاسیون، نشستن کک ناشی از پلیمرشدن بوتن‌ها بر روی سطح کاتالیست می‌باشد که به نظر می‌رسد امری اجتناب ناپذیر است؛ بنابراین بهترین راه برای صنعتی کردن این کاتالیزرهای استفاده از یک سیستم احیا در کنار واحد آلکیلاسیون به صورت همزمان می‌باشد.

کلمات کلیدی: آلکیلاسیون ایزوپوتان / بوتن، آلکیلات، کاتالیست اسیدی جامد، غیرفعال شدن کاتالیست

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی شیمی

^۲ استاد مهندسی شیمی